

## PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Bc. Renata Fatkhullina

**Název práce: Jazykové strategie rodičů migrantů v České republice**

---

**Oponoval** (*u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě*):  
Mgr. Alena Glajchová, Ph.D.

**1. CÍL PRÁCE** (*uvedte, do jaké míry byl naplněn*):

Autorka uvádí, že cílem práce je „zohlednit jazykový kontext výchovy dětí v migrantských nebo smíšených rodinách v České republice“ (s. 7). Tento hlavní cíl autorka dále objasňuje tím, že se práce zaměřuje na popis jazykových strategií, které používají rodiče k udržení svého rodného jazyka v rodině (zejména v kontextu ruského, ukrajinského, běloruského nebo jejich kombinace), a na popis těch strategií, které užívají k osvojení češtiny u svých dětí. Tento stanovený cíl, dle předkládaných zjištění, autorka naplnila.

**2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ** (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Teoretická a metodologická část je proporčně vyvážená. Autorka se, obecněji řečeno, zaměřuje na bilingvismus u dětí prostřednictvím jazykových strategií, které užívají rodiče ve výchově. V teoretické části se proto věnuje bilingvistice a rodinným strategiím pro výchovu dvojjazyčného dítěte, kde popisuje možné faktory ovlivňující motivace rodičů. V kapitole o bilingvistice a kulturní identitě pak autorka pojednává o socializaci a formování kulturní identity; zde autorka uvádí typologii bilingvních jedinců dle příslušnosti k jedné či dvěma kulturám a s ohledem na užívání jednoho či dvou jazyků. Teorii uzavírá diskusí o roli vzdělávacího systému. Teoretická část je zdařilá a dokládá autorčinu obeznamenost v tématu. V empirické části autorka vychází z realizovaných polostrukturovaných rozhovorů s šesti rodinami a interpretuje, jaké strategie rodiče volí a „proč“, tedy co je motivuje k dvojjazyčné výchově.

**3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA** (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Text práce je čtivý. Citační norma je dodržována, ačkoliv autorka často vychází ze sekundárních zdrojů literatury. Kapitoly jsou přehledně členěny.

**4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE** (*celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Práci hodnotím velmi kladně, téma je aktuální a autorka využívá své vlastní zkušenosti a pozice k přiblížení jazykových strategií a obtíží, jimž jsou migranti vystaveni během procesu osvojování si českého jazyka. Rodiny spoléhají na vzdělávací instituce, což zvyšuje apel na zajištění kurzů a přizpůsobení mateřských a základních škole cizojazyčným žákům tak, aby jim instituce co nejefektivněji napomohly v osvojení českého jazyka. Zajímavým aspektem je, že jedna z rodin v důsledku rusko-ukrajinského konfliktu přešla k četnějšímu používání a k výuce ukrajinského jazyka u svých dětí, který byl jazykem mateřským u dané informátorky, dosud hovořící v domácnosti rusky. Takové zjištění poukazuje na to, jak politický konflikt ovlivňuje jazykové strategie rodičů a rovněž

formování kulturní identity dětí. Zásadním zjištěním je pak i to, že rodiče volí jazykovou strategii dle původu rodičů.

**5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ** (*jedna až tři*):

- 1) Doplnující otázka: Vypovídali rodiče o tom, jak probíhala výuka českého jazyka ve vzdělávacích institucích? Jak pro děti bylo náročné osvojení českého jazyka uvnitř tohoto prostředí?

**6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA** (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):  
Výborně.

Datum:

Podpis: